

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 Lei.
Pe jumătate de an 5 Lei.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Problema sufletească în biserica noastră.

Pe voi vă nimiciră a pis-
mei răutate și oarba neunire
la Milcov și Carpați.

Forțele noastre cele mai bune dintre teologi astăzi sunt absorbite de studiul organizării acelei biserici, care și ea, a fost desmembrată între atâtea părți, în câte a fost împărțit și neamul românesc. Și dușmanii știind foarte bine că aceasta biserică a format aceia ce este mai esențial în viața unui popor, *conștiință națională* cu vreme și fără vreme au căutat ca în primul rând să lovească biserica.

Rușii în Basarabia au ars cărțile bisericesti, au isgonit de acolo limba românească, au prigonit preoțimea românească, au întronat în locul arhierilor români ruși. În Bucovina, Austriecii dela începutul ocupațiunii lor au tăiat cu cea mai mare grijă toate firele, cari ar fi putut lega biserica românească de acolo cu alte biserici românești. Îi prind năbădăile când aud de proiectul lui Saguna de a uni într'una biserica din Bucovina cu biserica din Ardeal și Banat, deși eram de aceeași limbă și de aceeași lege. Biserica românească din Bucovina e legată cu biserica sârbească din Dalmația. Soarta bisericii noastre din Ardeal și Banat sub unguri e precunoscută decât să fie lipsă să o descriem pe larg. Ura neîmpăcată și înveșunată a ungarilor contra bisericii noastre, este doada cea mai bună și mai viu grăitoare că ce forță sufletească a însemnat aceasta biserică pentru neam. Și dacă toți dușmanii ne urau într'alt fel în privința izolării unei biserici românești de câtră alte, erau toți de o părere.

Deci e foarte firesc că astăzi a ajuns pe planul prim a preocupărilor noastre astringerea la un loc a acestei biserici românești desmembrată și ciuntată între atâtea părți câți dușmani aveam. Cu toții simțim instinctiv că biserica românească strămoșească numai atunci va putea deslega toate problemele uriașe cari îi stau în față dacă vom avea toate forțele din sânul ei la un loc. Ideea unei organizări unitare a bisericii noastre cât mai grabnic este atât de imperativă și atât de clară, încât nu ar trebui să sufere nici o discuție.

Și totuși în calea acestui plan frumos și fundamental necesar pentru viitorul și progresul bisericii noastre îi stau în cale atâtea opinii separate.

Discuțiile cari s'au făcut pe tema aceasta și cari vor urma să se mai desfășure de aici încolo ne vor arăta clar, că organizarea bisericii noastre nu e obiect numai de știință canonică și istorie bisericască, ci în fond este o problemă sufletească. Trecutul urât și plin de cele mai crâncene prigoniri a imprimat, fără voia noastră, în sufletele noastre. Inșuriri și convingeri incompatibile cu sufletul românesc. Dușmanii ne-au învățat să ținem „morțiș” la bucățile de drepturi pe cari ni-le asvârleau în răstimpuri mari după jertfe grele, cum aruncă stăpânii sclavilor câte o bucățică de pâine ca să nu moară pentrucă au lipsă de ei. Nu aceia ar trebui să ne preocupe ce a fost în trecut când puterile sufletului nostru erau lănczite de suferință, ci tendința principală a noastră ar trebui să se îndrepteze spre prezent și viitor. Am fost robi și ce știe și ce poate face robul în închisoare. Lumea carea trăia în afară de zidurile închisorii așa vesel și mergea înainte pe toate terenele. Și robul acum scăpat să se frământa cu amintirile trecutului, în loc să ieie contract cu lumea nouă și să-i soarbă, toată lumina și toată puterea.

Am fost robi și legea firii este, că robia lasă urme grele în suflet, descurajează, îngustă orizontul vederii și slăbește voința până la neputință.

Domnul nostru Isus Hristos zice:

Să nu vă temeți de cei ceucid trupul, iară sufletul nu-l pot ucide, ci vă temeți mai vârtos de cel ce poate să piardă și sufletul și trupul în geema.” (Mateiu 10 v. 28).

Și noi doamne nu ne-am temut de cei ce ne-au ucis trupul de atâteaori, de câteori fii noștri cari trebuiau să întemeieze rămuroase familii românești și să muncască glia aducătoare de pâine și putere nu s'au stâns cu miile pe diferite câmpuri de bătaie pentru întărirea și fala stăpânitorilor fără suflet. Câte minți luminate cari au voit să facă pe voia ta și să lumineze neamul acesta nu au fost frânți în roată, ca niște netrebniți pentru pornirea lor nobilă. Toate le-am suferit însă cuțitul a ajuns la os, dușmanii s'au atins și de sufletul nostru. S'au ținut întunerec și au turnat preste el venin amar ca să se stingă și ca cu darurile strălu-

cite pe cari le-ai dat Tu Doamne să meargă în geema.

Sufletul românesc, Doamne! plin de avânt de putere și de poezie, plămădit din Daci viteji și Romani înțelepți și puternici, în urma robiei îndelungate, a ajuns și nu mai ști merge singur fără lanțurile a căror capete au zăcut în mâinile stăpânilor.

Și cui Doamne îi revine rolul frumos de a prăbuși trecutul cu toate amintirile lui dureroase în abis dacă nu bisericii tale căreia i-ai încredințat dreptul și puterea de a călca peste șerpe și peste școrp și peste toată puterea vrășmașului, fără să i-se se întâmple ceva.

Da! spunem sus și tare că biserica este singură în stare să vindece ranele sufletului românesc și să-l înalțe acolo unde trebuie să fie el după obârșia lui și după darurile primite dela Dzeu. Știm cum vedeți biserica românească. Săracă și umilă. În sute și mii de sate biserica românească este micuță făcută din lemn, fără fast și fără podoabe colo în vârful dealului pe care-l bat toate ploile și toate vânturile s'au tipulată în vre-o ulicioară ca să nu o vadă templele mari și sumețe ale străinilor, ostașii ei preoți sârmani și modesti batuți și ca și bisericile de pe dealuri de toate nevoile acestei vieți buni de puși în snoave, pentru apostolatul lor, de proprii credincioși și de străinii îngâmfăți. Dar nu vă înșele ochii chipul bisericii românești de astăzi nu este făurit de sufletul românesc, ci de mâna dușmanilor Slavii, grecii, turcii, tătarii, bulgarii, rușii, nemții, ungarii și sârbii cari ne-a stăpânit veacuri de rândul i-au pus pecetea aceasta. Icoana ei adevărată nu este aici cum o vedeți voi, ci ea a rămas închisă în sufletele aceluia cari au murit pentru mărirea ei și icoana, chipul cel adevărat trebuie să fie și în sufletele noastre care știm istorie românească și cari am aflat ce a fost și ce trebuie să fie biserica românească pentru noi.

Biserica românească este grăunțele de mustar care până acum nu s'a putut desvolta întrun arbore puternic pentrucă încontinuu a fost călcată cu picioarele dușmanilor și acum a sosit în fine și promovarea ei liniștită și frumoasă când va putea să crească și să înflorească în tihnă.

Și ce vreți mă rog cu acest grăunte de mustar?

Viem să scuturăm jugul de pe sufletul românesc ca să fie mare și puternic.

Vrem să vă dăm pacea sufletească adevărată pe care nu v'o poate da lumea cu toată știința cu toate plăcerile și puterile ei.

Vrem să vă dăm după veacuri de robie care ne-a fărâmițat, care ne-a separatizat cu mintea și cu inima, adevărată iubire frățească care să nu se mai poticnească cu amănunte micuțe ci să fie una mare și să închege într'o falangă puternică și nestrăbatută toate sufletele românești.

Vrem să gonim ura și pisma dintre frați, cari ne-au reținut în drumul nostru de progres cu sute de ani îndărăptul altor popoare.

Vrem să rupem din suflet icoana adevărată a bisericii românești mari și libere și să o înfăptuim aci pe pământ cu adevărat ca ea să steie ca un arhanghel cu sabie de foc la porțile României Mari înfăptuite prin sângele atâtor iubitori de neam Români.

Astă o vrem!

X

Vasile Alexandri

Omagiu.

Cultul oamenilor mari este o caracteristică a popoarelor, pentru cari tradiția și respectul trecutului au însemnat o pârghie și o lumină strălucitoare în dezvoltarea lor istorică. Viața poporului român plină de zbuțiu și frământări amarnice, a fost o împletitură între forțele vii și oamenii extraordinari, cari prin geniul lor au canalizat aceste forțe pe calea progresului, înfăptuind creațiuni naționale, politice și sociale, prin cari am ajuns la strălucirea gloriei de azi.

O astfel de personalitate a fost marele Alexandri, care-și doarme somnul vecinic în maozoleul dela Mircești și dela a cărui naștere se împlinesc în zilele acestea una sută de ani. Tot geniul și toată inteligența sa strălucită a închinat-o în folosul luptei gigantice și laborioase, pentru redeschetarea și consolidarea politică și social-economică, a blândului nostru popor.

Figura sa uriașe se ridică mult peste nevoile zilnice și cu puterea jertfei de sine, alături de marii bărbați: I. Brătianu, M. Cogălniceanu, Nicolae Bălcescu, I. Ghica, Grigorie Alexandrescu, Radu Rosetti și încă o pleiadă de bărbați însuflețiți pentru cauza poporului român, se fac întemeietorii Statului Român.

Viața sa este vigelioasă, zguduitoare și plină de fapte mărețe. Îl vedem alergând la Paris, Londra, Berlin, învinge obstacole enorme și conferează cu Lamartin pentru dobândirea independenței principatelor române. Mai apoi obține dela Napoleon al III-lea învoirea pentru unirea principatelor și venind în țară face propagandă însuflețită pentru alegerea unui singur Vodă în persoana lui Cuza.

Însă forța motrice a activității publice a lui Alexandri, sunt scrierile sale, prin cari face o adevărată enciclopedie în literatura română. El este cântărețul tuturor sentimentelor românești. A glorificat vitejia strămoșească, mărețele evenimente din trecutul nostru, a dat viață falnicilor noastre doine și frumoaselor legende. A preamărit războiul neatârării și a turnat în sufletele și inimile românești, focul sacru și

entuziasmul iubirei de țară, limbă, lege și glia strămoșească. A creat neîntrecutele noastre vodeviluri, comedii, farze, doine, balade și poeme.

Culmea geniului său însă, îl formează poeziile sale epice și lirice, cari sunt adevărate mărgăritare ale literaturii noastre. Latina gintă, în care glorifică calitățile popoarelor latine și prin cari câștigă premiul dela Montpellier, apoi Peneș Curcanul, Sentinela Română, Dan Căpitan de plai, Despot Vodă etc., îi dau lui Alexandri epitetul de rege al poezilor români.

El însă este și un admirator pasionat al poeziilor noastre populare. El a înțeles mai bine forța și bogăția de comori intelectuale ce rezidă în sufletul țaranului român și desgropând aceste comori ne-a dat frumoasele colecții de poezii populare.

De aceea aoreola lui V. Alexandri va străluci vecinic încadrată de nimbul ce încununează frunțile, cari s'au jertfit pentru un ideal măreț și sfânt.

Preoțimea română de pe plaiurile Crișanei desrobite de sub călcăiul trufașului opresor, cari ne-am făcut educația națională, mare parte din izvorul nesecat al scrierilor sale, cu venerație profundă aducem omagiul și prinosul recunoștinței, memoriei Bardului dela Mircești. Și plecând cu smerenie genunchii naintea sfintelor altare, rugăm Providența divină ca geniul marelui Alexandri să plutească ca un mețor ocrotitor asupra scumpei noastre patrii.

Simion Stana,
asesor consistorial.

Vieța internă și organizația institutului teologic din Arad

de Dr. T. Botiș.

(Urmare.)

Neavând institutul nostru în nici cea mai restrînsă autonomie, nu aveau nici „funcționarii” lui un cerc de liberă mișcare în activitatea lor, care libertate să-i întărească în conștiința misiunii și a răspunderii.

Luând organismul și viața noastră bisericască o dezvoltare în direcțiune mai mult administrativă, căzu și cel mai înalt focal de cultură al dieceziei în cadrele înguste de forme și proceduri birocratice și a se conduce, în loc de norme emanate din principiile pedagogice, prin ordini administrative.

O piedecă esențială în calea consolidării institutului era și dotația slabă a catedrelor. Profesorii dela teologie — precum și colegiilor dela preparandie — erau și ei părtași de osindă dascălului român. Leafa cu care erau remunerați pentru munca lor nu se putea compara cu beneficiile unei parohii mai bunășoare. Aceasta situație precară a stării lor materiale se agrava și prin provizoratele îndelungate. Unii dintre ei sunt ținuți ani de-a rândul — și câte un deceniu — în calitate de „suplenți,” ori „provizori.”

Din nesiguranța unei slujbi de azi pe mâine rezultară apoi nu numai deprimări și amărăciuni sufletești, ci și relațiuni încordate și conflicte între colegiul profesoral și membrii din gremiul consistorial. Acest sistem a și doborât energii și nobile planuri de lucrare.¹⁾ În lipsa unei inspecțiuni școlare temeinice și pricepătoare — precum s'a înactivat la preparandie — profesorii dela teologie, nu ajung în situația de a se bucura de o recunoaștere prin factorii competenți a rezultatului obținut, de o dulce răsplată pentru munca

sevârșită, de un indemn nobil și de un cuvânt părintesc de încurajare.

Lasăți la discreția și libera dispunere a mai marilor lor, și ținuți într'o stare lipsită de autoritatea reclamată de poziția și importanța misiunii lor, slab dotați, nu e mirare, dacă fiecare caută după câțiva ani de praxa să scape de catedră și favorizat de împrejurări să ajungă în vr'o funcțiune administrativă bisericască, mai bine dotată și care dădea o mai mare trecere și autoritate, decât modestele catedre ale institutului teologic.

Să reluăm însă firul întrerupt al întâmplărilor din viața institutului și să urmărim mai departe cursul ce-l luă organizarea și dezvoltarea lui, precum și schimbările, ce obveniră și să făcură în ocuparea și arangiarea catedrelor.

În vara anului 1884 se începu clădirea palatului seminarial și în vara anului următor se și termină. Cu începerea anului școlar 1825—6 ambele institute se mutară în noul lăcaș, „dedicat literelor și virtuții.”²⁾ Acest eveniment important din viața culturală a dieceziei și schimbările, ce-li aduce cu sine și educația în întreținerea elevilor reclamau necesitatea unei legi noi de organizare.

Regulamentul provizor, ce eră în vigoare dela începutul anului școlar 1882—3 numai corespundea stărilor schimbate. Nu era mulțămît cu el în primul loc colegiul profesoral. Aplicarea și interpretarea dispozițiilor lui, mance și defectuoase, dădeau ânsă la neînțelegeri.³⁾ Pentru ca să se poată deci restabili pacea și buna înțelegere și pentru ca să se satisfacă însărcinării primite dela sinod de a-se întocmi un nou proiect de regulament „conform trebuințelor institutului seminarial”⁴⁾, conferința profesorală, ce se ținu sub presiunea episcopului Ioan Mețian, la 4/16 Noemvre 1886, esmite din sânul său o comisie cu însărcinarea, ca din legile de până acum să compună un atare regulament, care să normeze conduita și sfera de activitate a colegiului profesoral atât fața de superioritate, cât și fața de tinerime, ear pentru seminar și alumneu să facă „legi domestice.”⁵⁾

Comisiunea luă sub reviziune regulamentul de până acum și întregindu-l întocmi unul nou, mai corespunzător, care apoi primit din partea conferinței profesorală⁶⁾ obținu și aprobarea consistorului eparhial.⁷⁾

Acest nou „Regulament pentru institutul pedagogico-teologic român ortodox din Arad” rămâne în vigoare până la anul 1894. Sinodul eparhial din anul 1893 îndrumă Consistorul a-l prezenta proximalului sinod așa precum e acela „introdus, eventual cu recerutele întregiri.”⁸⁾ Amăsurat acestei hotărâri Consistorul eparhial recercă direcțiunea institutului, ca în conțelegere cu colegiul profesoral să-l revadă și să-l completeze cu eventuale întregiri, ce le-ar afla de lipsă.⁹⁾

Conferința profesorală se ocupă cu chestia în ședința sa din 22 dec. 1893 (31 ian. 1894). la sub reviziune atât regulamentul institutului, cât și „Legile școlastice prescrise pentru elevii institutului pedagogico-teologic român ortodox din Arad”, precum și „Regulamentul de casă pentru elevii seminarului diecezan” și le înaintează superiorității diecezane dimpreună cu observările și modificările, ce ar dori să se introducă în ele.¹⁰⁾

Regulamentul și legile școlare în vigoare până acum se refereau la ambele secții — preparandie și teologie — ale institutului. Pentru preparandia să cerea însă un regulament în conformitate cu regulamentele și, legile statului. Având în vedere aceasta necesitate, Consistorul eparhial aprobă¹¹⁾ noul regulament, ce se făcu numai pentru secția teologică. Pentru preparan-

die rămâne în vigoare tot regulamentul din 1886, până la începutul anului școlar 1901—2, când conferința profesorală, ce se ținu sub presidul episcopului Iosif Goidiș în hotărârea a estinde regulamentul și legile școlare ale teologiei și la preparandie.

Cu începerea anului școlar 1918—19 se aprobă și introduce în secția pedagogică un nou regulament, întocmit în conformitate cu normativele școlilor normale ale statului ungar, de profesorul *Sabin Evuțian*.

(Va urma.)

¹⁾ Memorandul profesorului Romul Ciorogariu către Consistor din 6/18 Martie 1895. Nr. Consist. 1831—1895. ²⁾ Cuvântul de deschidere a episcopului Ioan Mețian la sinodul din 1886. — ³⁾ Act. instit. Nr. 141—1883—4. — ⁴⁾ Concluzul sinodului eparhial Nr. 77—1885. — ⁵⁾ Prot. conf. prof. din 4/16 nov. 1886, Nr. 17. — ⁶⁾ Prot. conf. prof. din 8 dec. 1886, Nr. 22. — ⁷⁾ În ședința senatului școlar, ținut la 9 ian. 1887 sub Nr. 4414—IV—215—1886. ⁸⁾ Concluzul sinod. eparh. Nr. 33—1893. — ⁹⁾ Ordinul consist. din 22 iulie 1893, Nr. 2115. — ¹⁰⁾ Procesul verbal al conf. prof. ținute la 22 dec. 1893—3 ian. 1894, act. instit. Nr. 2 1893—4. — ¹¹⁾ Sub Nr. 1762—1894.

Nr. 1156—921.

Aviz oficios.

Primum dela Ministerul cultelor și artelor din București cu data de 22 Aprilie a. c. Nr. 19646 următoarea adresă:

„Venerat Consistor,

Avem onoare a Vă comunica, spre știință, prescripțiunile luate de Curtea Regală cu privire la solicitarea audiențelor la M. M. L. L. Regele și Regina și anume:

Persoanele, cari doresc a fi primite în audiență de Majestatea Lor, trebuie să se adreseze Mareșalului Curții Regale, dacă solicită audiență la Majestatea Sa Regele și Marelui Doamne de onoare, dacă solicită la Majestatea Sa Regina; cererea de audiență se face, fi prin scrisoare fie prezentându-se în persoană.

Solicitătorul trebuie să indice numele și adresa sa pentru a i-se răspunde.

Ceeace se aduce la cunoștință publică spre știre și conformare.

Arad, la 24 Maiu (6 Iunie) 1921.

Joan J. Rapp
Episcop.

INFORMAȚIUNI.

Ziua eroilor. Aradul a prăznuit ziua eroilor cu un fast demn de amintirea celor ce și-au jertfit viața pe câmpul de onoare. După terminarea sfintei liturghii, conform programului stabilit la orele 10 o procesiune impozantă formată din elevii tuturor școalelor din localitate, clerul celebrant, în frunte cu P. S. Sa părintele nostru episcop *Ioan*, autoritățile civile și militare, trupele din garnizoana Arad cu muzica și un public imens, porni prin strada Mețianu, piața Iancu și strada Bucur spre cetate. Ajunși în fața monumentului ridicat întru amintirea eroilor, acoperit cu flori și cununi, din piața cetății, s'a oficiat un parastas, la sfârșitul căruia se rostiră cuvântări înălțătoare din partea pâr. *Alexie Popovici*, directorul liceului *Ascaniu Crișan*, și locot. *Bălcescu*. La orele 12 procesiunea s'a reîntors în aceeași ordine la catedrală.

Cercuri religioase. „In protopopiatul Buteni-
lor până acum, începând din postul paștilor, s'a ținut cercuri religioase în comunele: Bârșa, Buteni, Cuied, Hodiș și Șebiš sub presidența P. O. Domn protopop Florian Roxin, Duminecă în 9/22 Mai s'a ținut cercul religios și în comuna noastră Chisindia, unde s'a oficiat sfta liturgie prin P. O. D. protopop Florian Roxin, cu preoții: Ioan Popoviciu Almaș, Nicolae Sirca Joia-mare, Octavian Tămășdan Moneasa, Romul Raț Berindia, Miron Grecu Bârșa și preoții din loc Dionisie Matees și Stefan Stan; iar responsurile liturgice leau dat corul bisericesc din Chisindia până la „Carti pre Herovimi“ iar de aici corul din Buteni bine instruat și condus de învățătorul de stat Cornel Voda. Biserica spațioasă, au fost tixită de mulțimea credincioșilor de aici. In decursul serviciului au predicat după Herovic O. Tămășdan, iar la priceasnă M. Grecu, la fine au vorbit poporului P. O. D. protopop cuvinte frumoase și înțelepte, cari cuvinte au întărit în popor foarte mult credința în Dzeu și dragostea către sfânta biserică și religiunea strămoșească.

Concurse.

Pentru întregirea vacantului post de învățător dela școala confesională ortodoxă română în **Remetea-luncă**, tractul Belințului se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în Biserica și Școala.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 556 Lei.
2. Uzufructul dela 2 jugh. pământ livadă.
3. Locuință în natură cu 2 încăperi și cameră, apoi grajd pentru vite și grădină de legumi lângă școală și un extravilan de 800□ stângeni.
4. Pentru scripturistică 20 Lei.
5. Pentru conferințele învățătoresți dacă participă, 100 Lei.
6. Opt metri lemne pentru învățător.
7. Dacă ia poate la înmormântări cu liturgie 5 Lei, fără liturgie 3 Lei.

Se observă, că curățenia pe din lăuntru a locuinței învățătoresți cade în sarcina alesului, asemenea și dările după pământul, ce-l beneficiază. Curățirea pe din afară a școalei și încălzitul salei de învățământ, cad în sarcina comunei bisericești.

Alesul învățător e obligat a presta serițe cantonale în biserică și a instrua pe elevi cântările bisericești.

Intrucât e în stare să înființeze și să conducă cor, parohia se obligă să-i deie onorar convenit.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a se prezenta în termenul concursul în vre-o Duminecă sau sărbătoare în s. biserică din Remetea-luncă, iar petițiile concursuale ajustate conform normelor în vigoare, adresate comitetul parohial ale așterne oficiului protopopesc ort. rom. din Belinț, jud. Timiș.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu: *Gherasim Sârbu*, protopresbiter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. II. din **Fădimac**, tractul **Belinț** se publică concurs, conform înaltei dispozițiuni consistoriale de sub Nr. 373/1921; cu termen de **30 zile** dela întâia publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1). O sesie parohială, constătătoare din 30 jug. catastrale și anume: 24 jug. arător și 6 jug. fânațe.
- 2). O casă parohială fără supraedificate cu un intravilan de $\frac{3}{4}$ jug.
- 3). Stolele legale.
- 4). Bir, o spenie de cucuruz sfărâmat dela fiecare număr de casă.
- 5). Ajutorul dela stat, pentru care parohia nu garantează.

Alesul se obligă să solvească dările publice după sesiunea parohială și după casa și intravilanul parohial; apoi va avea a catechiza în școala din loc, fără altă remunerație.

Fiind parohia de cl. II-a, dela securanți se recere cvalificația prescrișă în concluzul sinodului eparhial de sub Nr. 84 din 1910.

Concursele ajustate conform regulamentului și cu atestat despre eventualul serviciu de până acuma, se aștern oficiului pprezbiter ort. rom. din Belinț, adresate comitetului parohial din Fădimac, pe lângă stricta observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Reflectanții se vor prezenta în termenul concursual în sf. biserică din Fădimac, într'o Duminecă ori sărbătoare spre a-și arăta dexteritatea în rituale și în oratorie.

Concurenții din altă dieceză, înainte de a se prezenta în parohie, trebuie să se prezenteze protoprezbiterului tractual, spre a dovedi, că au cvalificația clasei parohiei și P. S. domn episcop diecezan, pentru a le da binecuvântarea arhierască.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, pprezbiter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător dela școala confesională gr-or. română diu **Cladova**, protoprezb. Belințului, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata din cassa cultului 600 Lei, cu întregirea salariului din partea statului, amăsurat clasei și gradăției alesului;
2. Diurnă și viatec pentru conferința învățătorescă 25 Lei;
3. Scripturistică 25 Lei;
4. Locuință în edificiul școalei și grădină pentru legumi;
5. Pentru încălzitul salei de învățământ se va îngrijii comuna bisericească;
6. Curatoratul în sarcina comunei bisericești.

Alesul va fi obligat a conduce cantoratul în s. biserică și a instrua elevii în cântările bis-liturgice și a-i conduce la s. biserică. Recurenții sunt poftiți a-și înainta recursule ajustate cu toate documentele prescrișe în regulament și adresate comitetului parohial din Cladova pe calea oficiului protoprezb. din Belinț, având a se prezentă apoi în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, pprezb.

—□— 1—3

Fiind vacant postul de învățător dela școala conf. gr. or. română din comuna **Babșa** protopresbiteratul: Belinț, județul Timis, pe baza § 58 punctul 4 din „Regulamentul pentru organizarea învățământului,“ să deschide concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

- a) Bani gata dela comuna bisericească: 500 Lei.
- b) Pentru conferință, pe lângă căraușie 10Lei.
- c) Pentru scripturistică: 10 Lei.
- d) 8 m. de lemne, din cari are se încălzi și sala de învățământ.
- e) Cvarțir liber cu intravilanul și delnița de sub numărul pe care să află sala de învățământ.
- f) Dela fiecare înmormântare câte 1 Leu.
- g) Întregirea dela stat. — Aceasta întregire comuna bisericească nu o garantează.

Recursule caviincios ajustate, să se trimită P. On. Domn Gherasim Sârbu în Belinț, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Babșa spre a-și arăta dexteritate în tipic și cântarea bisericească Recurenții cu pregătiri mai multe vor fi preferiți tot astfel și cei perfecționafi în muzica vocală. Conducerea stranei și a școlariilor la actele religioase, să impune învățătorului fără altă remunerație.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopresbiter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa primă din **Sâmbăteni** devenită vacantă prin renunțarea fostului preot, **Stefan German**, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune pământ estravilan.
2. 450 adeca patrusute cincizeci lei ca bir parohial.
3. Stolele legale.
4. Eventuala întregire dela stat.
5. Locuință în natură, în casa bisericii și folosința grădinei dela casa bisericii.

Cel ales se va îngriji pe spesele proprii de ținerea în ordine și curățenie a locuinței atât pe din lăuntru cât și pe din afară.

Va suporta toate dările după sesiune și după venitele sale parohiale.

Este deobligat a catehiza în școlile confesionale din loc.

Doritorii de a reflecta la aceasta parohie, recursurile adresate comitetului parohial din **Sâmbăteni** și ajustate cu documentele pentru parohii de clasa I. au să le înainteze Oficiului protopresbiterial din **Arad** în termenul concursual, în care restimp pe lângă respectarea dispozițiilor cuprinse în §-ul 33 din Regulamentul pentru parohii și pe lângă încunoștințarea prealabilă a Protopresbiterului vor avea să se prezinte în sfta biserică din loc spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și în oratorie, iar întrucât vor fi din altă dieceză vor avea să dovedească că pentru a recurge au consimțământul Consistorului respective a Episcopului diecezan.

Cel ales va suporta toate dările după sesiune și după venitele sale parohiale.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Trăian Vașian**, m. p. protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala conf. gr. or. rom. din **Paniova**, prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Beneficiul împreună cu acest post este:

1. Bani gata dela comuna bisericească 500 Lei.
2. 5 jughere pământ, prețuit în 100 Lei.
3. Intregirea recerută de lege se va cere dela stat.
4. Pentru conferința învățătorescă 20 Lei.
5. Pentru scripturistică 20 Lei.
6. Cvarțir în natură, cu 2 odăi, culină și supraedificatele necesare.
7. 12 metri lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ.
8. Dela înmormântări, unde va fi poftit, cu liturghie 5 Lei, iar fără liturghie 2 Lei 50 bani.

Contribuțiile după pământ și curățitul pe din lăuntru al cvarțirului învățătoresc, cad în sarcina celui ales.

Alesul învățător e îndatorat a conduce elevii la s. biserică în Dumineci și sărbători, instruindu-i în răspunsurile liturgice și a conduce strana fără altă remunerație.

Cei apți a conduce cor vor fi preferiți.

Reflectanții sunt avizați, ca concursurile lor, ajustate cu documentele recerute și adresate comit. paroh. din **Paniova**, să le aștearnă **P. O.** oficiu protopresbiterial din **Belinț**, având a se prezenta în vre-o Duminecă, ori sărbătoare, în s. biserică din **Paniova**, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și a se face cunoscut poporului!

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: **Gherasim Sârbu**, protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei ort. rom. **Batâr** ppiatul **Tincei**, județul **Bihor**, prin prezenta să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala” pe lângă următoarea dotație:

1. 16 jugere catastrale sesie parohială.
2. Casă parohială cu grădină.
3. Bir 1 Leu dela fiecare casă.
4. Stolele legale staverite de superioritate în dieceza întregă.

5. Eventuala întregire de stat pentru care parohia nu garantează.

6. Drept de pășunat.

Alegândul va suporta dările publice și ecvivalentul după pământul beneficiat și e deobligat a catehiza fără altă remunerație.

Parohia e de clasa I.

Reflectanții au să înainteze recursurile ajustate în regulă of. ppsc **Salonta**, adresate com. parohial **Batâr**, având a se prezenta în sf. **Biserică** deacolo în vre-o Duminecă sau sărbătoare pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale.

Dat în ședința comitetului parohial din **Batâr** la 15 Martie 1921, în conțelegere cu s. protopresbiter: **Dr. Nicolae Roxin**.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător-cantor de școala conf. ort. română din **Hodoni**, protopresbiteratul **Vinga** (jud. **Timis**), se publică concurs cu termen de **30 de zile**, dela prima apariție în acest organ.

Dotațiunea:

1. Salar din cassa culturală anual 500 Lei. Întregirea salariului și diferitele ajutoare se vor cere dela, stat, pentru cari comuna bisericească nu garantează.

2. Locuință în natură. De repararea internă a locuinței se va îngriji alesul învățător.

3. Stolele îndatinate: Ia înmormântări dela 1—3 Lei, după starea omului; la cununie 1 Leu.

4. Scripturistica 10 Lei, iar pentru conferință — dacă participă — 20 Lei.

5. Pentru reînființarea și conducerea corului 25% din venitele petrecerilor aranjate.

De curățirea și încălzitul școlii se îngrijește comuna bisericească.

Alesul învățător e obligat să țină regulat și școala de repetiție, în caz de lipsă oărele de catehizare; să instrueze școlarii în cântările bisericești pe mai multe voci și să reînființeze și conducă corul.

Dela recurenți se cere, ca pe lângă diploma de învățător și atestat de eventuală activitate și moralitate, să prezinte atestat despre capacitatea de a înființa și conduce cor vocal.

În cazul, că vreun recurent a fost declarat de eșit din serviciul școlii confesionale, respectiv numai așa poate fi candidat, dacă va prezenta și act din partea Vener. Consistor, că e reprimat în serviciul școlii confesionale.

Cererile ajustate în regulă cu toate actele pretinse și adresate comitetului parohial, sunt a se înainta Onoratului oficiu protopresbiterial din **Vinga**, iar recurenții să se prezinte în biserică într-o Dumieecă sau sărbătoare.

Din ședința comitetului parohial ținută în **Hodoni**, la 22 Octomvrie (4—XI.) 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Dr. P. Țurca** m. p. protopop.

—□—

2—3

Conform ord. Ven. Cons. Nr. 2698. Pentru îndeplinirea alor două posturi învățătoresci, devenite vacante prin abzicerea inv. **Atanasie Lipovan** și a învățătoarei **Măria Lipovan**, din **Sân-Nicolaul-Mare**, protopopiatul **B.-Comloșului**, se publice concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu fiecare post sunt:

1. Locuință liberă.
2. Salar dela parohie 750 lei.
3. Stolele îndatinate dela mormântări.
4. Pentru conferință 25 lei; iar pentru scripturistica 10 lei. Intregirea salariului se va cere dela guvern. Încălzitul și curățitul saletor de învățământ cade în sarcina parohiei, iar îngrijirea internă a locuinței în sarcina învățătorilor aleși.

Aleșii vor provedea cantoratul în și afară de biserică, vor conduce școlarii la sfânta biserică și îi vor instrua în cântările bisericești-naționale. Recursurile ajustate cu documentele necesari se vor naintă oficiului protopopesc în **B.-Comloș** (județul **Torontal**) având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din **Sân-Nicolaul-Mare** spre a cânta și a se face cunoscuți poporului.

Dat în ședința Comitetului parohial, ținută la 27 Septemvrie (10 Oct.) 1920. **Ioan Popovici** paroh-președinte. **Petru Fleșieriu** paroh not comit. parohial.

În conțelegere cu: **Dr. Ștefan Ciocoianu**, adm. protopopesc.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea unui post învățătoresc dela școala confesională gi.-or.-rom. din **Bârșea**, se scrie concurs cu termen de **15 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1) Salar dela comună 500 Lei și eventuală întregire dela stat,

2) Locuința corespunzătoare cu superficiale și 1/2 intravilan grădină,

3) Spese de conferință și scripturistica câte 25 lei.

De încălzirea și curățirea internă a locuinței se va îngriji învățătorul ales, care va avea să conducă strana și să instrueze elevii în cântările bisericești, iar încât va ști conduce cor, se va împărtăși de o remunerație specială.

Reflectanții sunt datorii, ca recursurile lor ajustate cu toate documentele recerute, și adresate comitetului parohial din **Bârșea**, să și-le înainteze în termenul concursual Preaonoratului Oficiu ppbiteral din **Buteni**, având a se prezenta în acest termen în sfânta biserică din **Bârșea**, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința com. par. din **Bârșea** ținută în 3 Maiu 1921.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine **Florian Roxin**, ppb. it.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa I din **Drăgoești**, tractul **Belinț**, se publică concurs, conform înaltei dispoziții consistoriale de sub Nr. 2508/1920, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. O sesie parohială, constatătoare din 30 jugăre pământ arător.
2. Intravilanul parohial și o cânepiște de 400^o□
3. Stolele legale.

4. Întregire dela stat, pentru care însă comuna bisericească nu garantează.

Alesul preot va suporta toate dările publice după întreg venitul beneficiat; va împlini toate funcțiunile, ce se țin de parohie, va predica cel puțin odată pe lună și va catehiza la școala confesională din loc fără altă remunerație.

Fiind parohia de clasa primă, dela concurenți se recere cvalificația prescrisă în concluzul sinodului eparhial de sub Nr. 84 din 1910.

Concursurile ajustate conform Regulamentului, și cu atestat despre eventualul serviciu de până acuma, se aștern oficiului protopresbiterial ortodox român din **Belinț**, adresate comitetului parohial din **Drăgoești**, pe lângă stricta observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Reflectanții se vor prezenta în termenul concursual, în sf. **Biserică** din **Drăgoești**, într-o Duminecă ori într-o sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în rituale și în oratorie.

Concurenții din altă dieceză, înainte de a se prezenta în parohie, trebuie să se prezenteze protopresbiterului tractual, spre a dovedi că au cvalificația clasei parohiei și Prea Sfântului Domn Episcop diecezan pentru a le da binecuvântarea arhierască.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: **Gherasim Sârbu**, protopresbiter.

—□—

3 3

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința on. public, că

Croitoria Diecezană

(Strada **Eminescu** Nr. 35) și-a reinceput activitatea.

Primește

pentru renovare, transformare, întoarcere: haine civile și îmbrăcăminte proeștești. Confecționează: haine civile, ornate bisericești, prapori, steaguri, epitafo, perdele, măsaie etc. etc. :: :: prompt și pe lângă prețuri convenabile.

Cu stimă:

Librăria Diecezană, Arad.

Cenzurat: **Alexandru T. Stamatiad.**

Redactor responsabil: **Dr. Teodor Botiș**, profesor.